

De Nieuwe Parochie

Zenden en ontvangen

Maatschappelijke stages....een vlieg- wiel voor de diaco- nie én de Nieuwe Parochie

Er zijn ontwikkelingen in de maatschappij die onverwacht grotere effecten hebben. De nieuwe Wet op Maatschappelijke stage (MaS) die vanaf september 2011 van kracht is, is er zo een. "Zonder te willen overdrijven biedt de MaS een hoop nieuwe kansen voor de diaconie in de Nieuwe Parochie." Dat zegt Marie-Jeanne Zuidervaat van de diocesane afdeling Kerk en Samenleving. De maatschappelijke stages zijn door de regering in het leven geroepen om de leerlingen de 'zorg voor anderen' in de eigen omgeving te laten beleven door ze te laten ruiken aan het vrijwilligerswerk. Maar volgens Marie-Jeanne gebeurt er meer. Parochies die kennismaken met de

MaS zien vrijwel meteen een hoopvolle invloed ten aanzien van hun diaconale programma. Met name bij de vorming van Nieuwe Parochies blijkt de MaS een praktisch instrument. Op diaconaal vlak zijn namelijk vaak al parochie overstijgende voorbeelden van activiteiten met MaS-leerlingen. Zuidervaat: "Naast een verplicht onderdeel van de middelbare schooltijd zou de maatschappelijke stage voor de leerlingen vooral een bijzondere ervaring moeten worden. Ze zijn goud waard voor de jongere zelf maar ook voor onze kerk en maatschappij. De leerlingen kijken met een frisse blik naar de organisatie. Met een beetje geluk maakt de parochie nu al kennis met de nieuwe vrijwilligers van de toekomst. Waarschijnlijk zijn er klussen waar op dit moment geen tijd, inspiratie of geld voor is, maar die goed passen bij een maatschappelijk stagiair. Met de ontwikkeling van nieuw beleid op het gebied van diaconie in de Nieuwe Parochies komt de MaS dus als geroepen."

Parochie en bisdom trekken ‘MaS-jas’ aan!

Jongeren moeten verplicht een maatschappelijke stage doen (MaS) vanaf september 2011. Maar wat houdt het nu precies in? Wat kunnen parochies en bisdom als gastheer/vrouw met maatschappelijke stage leerlingen? In dit katern trekt Marie-Jeanne Zuidervaart de ‘MaS-jas’ aan.

PROEFDRAAIEN IN ZES PAROCHIES

“We zijn aan de slag gegaan met het verzamelen van maatschappelijke stageplaatsen in zes proefparochies in Geldrop, Helmond, Tilburg, Beek en Donk, en Gemert,” vertelt Zuidervaart. “Doel is om de leerlingen te laten kijken ‘in de keuken’ van de kerk, in de organisatie en motivatie van haar mensen in de ‘zorg voor anderen’ in de eigen omgeving. Ervaringen die werkelijk iets veranderen bij de leerling, de klus en de gastheer/vrouw in de parochie. In het najaar worden de voorlopige resultaten verder uitgewerkt en beschikbaar gesteld zodat eenieder in het bisdom goed geïnformeerd en ondersteund met de MaS aan de slag kan in eigen parochie. We willen graag gaan voor kwaliteitsstages qua inhoud, begeleiding en inspiratie.”

HOE WERKT DE MAS?

Zuidervaart: “Na goedkeuring van bestuur en pastoraal team gaat een paar mensen die graag met jongeren werken aan de slag in een werkgroep in de parochie. Diverse activiteiten en klussen in de parochie worden vervolgens geïnventariseerd. Dat gebeurt meestal in samenwerking met andere werkgroepen en bestaande contacten met externe organisaties. Tot nu toe hebben wij twintig creatieve, praktische, meer of minder eenvoudige klussen verzameld in de zes parochies. Van een cultuurhistorische tentoonstelling over begraafplaatsen, redactiewerkzaamheden voor het parochieblad van de Nieuwe Parochie, de voedselbank, bezoeken aan ouderen en eenzamen tot het tuinonderhoud geschikt voor een blokstage van de groenafdeling.” De eerste stagiairs hebben zich inmiddels voor de stageplekken gemeld en de aftrap van de proefprojecten heeft in april plaatsgevonden. Vanuit de afdeling Kerk en Samenleving heeft zij zicht op de parochies die al enige tijd met de MaS aan het werk zijn. “De praktijk leert dat wanneer de stageplek en de begeleiding goed is, elke ervaring van de MaS-leerling, positief of niet, leerzaam is en alle partijen inspireert!”, aldus Zuidervaart.

Even voorstellen: Jort, Juul en Marijn, MaS-leerlingen van afgelopen jaren in Tilburg en Geldrop.

Jort van de Pas was 14 jaar toen hij door Pastoor Schilder van de parochie H. Margarita Maria Alacoque in Tilburg naar zes adressen werd gestuurd van ouderen en eenzamen in de parochie. Hij moest een afspraak maken en op bezoek gaan. “Spannend was het”, zegt Jort. “Je weet echt niet wat je moet verwachten. Als je een afspraak maakt weet je niet of je welkom bent en wat je precies moet zeggen. Het werd vooral luisteren dus,” concludeert hij vervolgens. Jort is in 2010 onder andere op bezoek geweest bij de 90-jarige mevrouw Te Poel. “Vertellen kan ze ook, maar het samen piano spelen dat was echt het leukste!” zegt Jort met een grijns op zijn gezicht. Hij heeft er veel van geleerd, alhoewel hij met zijn 16 jaar van nu toch wel anders in de stoel bij mevrouw Te Poel zit dan toen hij 14 was. “Ik moest veel geduld hebben, en niet bij iedereen was het duidelijk wat ik kwam doen.” Naast het bezoeken van de ouderen heeft hij zich ook verdiept in de katholieke kerk. “Ik ben gedoopt en heb de eerste Communie gedaan, maar Ik wist er niet veel van. Door verschillende boeken te lezen heb ik wel veel opgestoken. Ook ben ik mee geweest naar Hilversum bij de opnames van een TV-programma van Andries Knevel.” Als tip aan de parochie geeft hij wel mee dat ze de stagiair goed moeten informeren. “Je bent pas 14, dus een beetje voorbereiding is wel nodig! Door de onervarenheid van de school was er weinig begeleiding, daarom geef ik de stage het cijfer 7.” Op de vraag of die beoordeling ook gold voor de stage zelf was Jort duidelijk: “Een 8, het was een goeie stageplek!”

Juul en Marijn zijn twee nichtjes respectievelijk uit Aarle-Rixtel en Eindhoven. Beide zijn 15 jaar en hebben hun stage bij de Voedselbank in Geldrop gedaan onder de bezielende leiding van voorzitter Liesbeth Noordman. Juul wilde graag bij “tante Liesbeth” op de voedselbank werken en dat mocht samen met de twee anderen. “We hebben tijdens de kerstactie folders uitgedeeld bij verschillende supermarkten in Geldrop en Mierlo. Daarbij hebben we mensen gevraagd of ze extra producten voor de voedselbank wilden kopen. Dat was hartstikke leuk. De meeste mensen waren heel aardig en enthousiast.” Daarna kwam de uitdaging bij de voedselbank zelf. Natuurlijk de klus van alles uitzoeken op datum, soort en in porties. Maar toen de cliënten eenmaal binnenkwamen werd het iets heftiger. “Je wist niet zo goed wat je moest doen en hoe je ze aan moest spreken. We hebben koffie geschonken en dat was wel leuk. Maar ons was ook gevraagd of we drie cliënten wilden interviewen. Dat was wel het moeilijkste én het mooiste om te doen.” Op de vraag wat ze geleerd hebben antwoorden beiden: “Ik wist niet dat je met zo weinig geld kan rondkomen en dat alles zo duur is. Mensen zijn toch wel optimistisch en blij dat ze hulp krijgen van de voedselbank, maar willen het eigenlijk liever niet.” Hun beoordeling van de stage was een dikke 9! De spontane uitsmijter van Juul op de opmerking van Liesbeth dat ze er toch niets voor kreeg zei genoeg. “Wel, ik word er heel blij van!” Bij de volgende kerstactie staan er weer twee stagiairs te trappen!

MAS IN DE NIEUWE PAROCHIE: TWEE VOORBEELDEN

MaS als vliegwiel....2 voorbeelden.

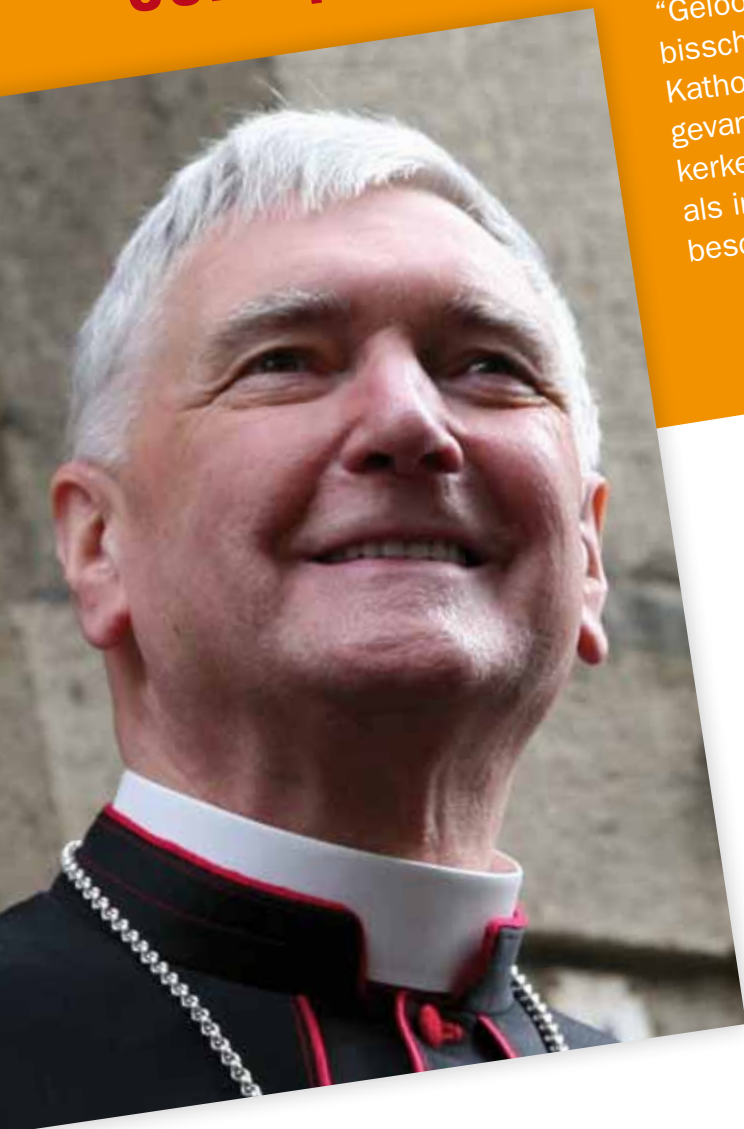
In de Helmondse Damiaanparochie gaat een MaS-leerling als redactielid van het nieuwe parochieblad aan de slag. Doel is het bereiken van nieuwe lezers, het weergeven van jongeren-belevenissen in de Nieuwe Parochie en activiteiten in alle kerken van de parochie. In het najaar volgt een informatiebijeenkomst over de MaS voor alle werkgroepen in de Nieuwe Parochie. “Leuk en zinnig”, volgens Zuidervaart, “omdat het een kennismaking is van mensen van de verschillende kerken rondom een hoopvol thema. De MaS kan leiden tot samenwerking en nieuwe gezamenlijke activiteiten.” Ook in Nieuwe Parochie ‘De Goede Herder’ zijn er plannen om in het najaar bij de vertegenwoordigers van alle werkgroepen de maatschappelijke stage te introduceren. “Met goede voorbeelden in de hand kunnen we met MaS samen nieuwe creatieve wegen zoeken”, aldus Zuidervaart.

VERPLICHT MAATSCHAPPELIJKE STAGE

Op 28 april 2011 is de definitieve wet aangenomen dat alle leerlingen van het VMBO, HAVO en VWO die instromen in het voortgezet onderwijs vanaf het schooljaar 2011 een maatschappelijke stage van minimaal dertig uur in het vrijwilligerswerk moeten doen tijdens hun schoolcarrière. School en gemeente zijn daarbij wettelijk verplicht om dit ook mogelijk te maken. Daarvoor zijn klussen nodig van stagebieders. De parochies en het Bisdom kunnen deze stagebieders zijn.

Dienen en delen: een springplank voor de Nieuwe Parochie

“Geloof en Kerk zijn van belang voor de samenleving,” dat zegt bisschop Hurkmans in het beleidsplan voor de Nieuwe Parochies. Katholieke onderwijsinstellingen, ziekenhuizen, pastoraat bij daklozen, gevangenen, voedselbanken, etc. Het zijn allemaal voorbeelden van kerkelijke aanwezigheid in de samenleving. “De Kerk is zowel teken als instrument van eenheid in de samenleving. Ze stimuleert een beschaving van liefde en een cultuur van leven,” aldus de bisschop.

DIENEN EN DELEN IN DE PAROCHIE

Deze visie houdt in de praktijk in dat parochies en andere katholieke organisaties met zorg en naastenliefde aanwezig zijn bij de meest kwetsbaren. Vaak werken zij daarbij samen met stichtingen, particuliere initiatieven en/of overheidsinstanties. Naast de persoonlijke pastorale aandacht voor de zwakkeren, onderhoudt de lokale Kerk nauw contact met andere parochies en tal van organisaties in haar omgeving die zich sociaal maatschappelijk manifesteren. Met gebundelde krachten zijn met name fusieparochies steeds beter in staat een stem te laten horen in het publieke debat en op te komen voor de ‘minsten der Mijnen’ waar Christus over spreekt in het Matteüsevangelie.

Bij de vorming van de Nieuwe Parochies neemt het diaconale werkveld een belangrijke plaats in. Vaak ‘dienen en delen’ parochies al een gezamenlijke aanpak voor armoedebestrijding en projecten op het gebied van Missie, Ontwikkelings- en Vredeswerk. Diaconie blijft een van de taakvelden in de kerk die al snel over de grenzen van de parochie heen kijkt en samenwerking zoekt met andere parochies. Nieuwe Parochie De Twaalf Apostelen in Wijchen kent sinds 2008 bijvoorbeeld het ‘Groot Diaconaal Beraad’ waarin werkgroepen van de verschillende parochies in Wijchen participeren. Dit beraad begon als interparochieel initiatief en bleek een springplank voor de vorming van de Nieuwe Parochie. In dit Bisdomblad vertelt Paul ten Hacken over de verbondenheid van parochies uit Son, Wijchen en Aarle Rixtel met Ghana. Ook hier is sprake van intensieve samenwerking tussen verschillende parochies. Het motto ‘delen en dienen’ doet een concreet appèl op samenwerking en beroept zich tegelijkertijd op het diepste wezen van de parochie.

KATHOLIEK MENSBEELD

In het beleidsplan voor de Nieuwe Parochies hangt de visie op diaconie nauw samen met het katholieke mensbeeld. Het beleid benadrukt dat het belangrijk is de mens te zien als kind van God, Christus te verkondigen en hem concreet te helpen in zijn menselijk noden. De vele vrijwilligers, vruchten van een rijke missionaire en religieuze traditie, zorgen ook nu nog voor sociale hulpverlening aan kwetsbaren in de samenleving. Het Bisdome van 's-Hertogenbosch, onderdeel van de Wereldkerk, ziet het als haar taak om vanuit het Evangelie op te komen voor de menselijke waardigheid en het algemeen welzijn. Een uitwerking hiervan is te vinden in de sociale leer van de Kerk.

Alle Nieuwe Parochie-katernen

zijn als PDF-bestand te lezen via de website

www.bisdombosch.nl onder de rubriek 'Nieuwe Parochie'

Teksten: Marc de Koning, foto's Jaap van Eeden

